

Scheeps- en andere wrakken

Sven Van Haelst

SeArch studiedag Brugge 24 november 2014

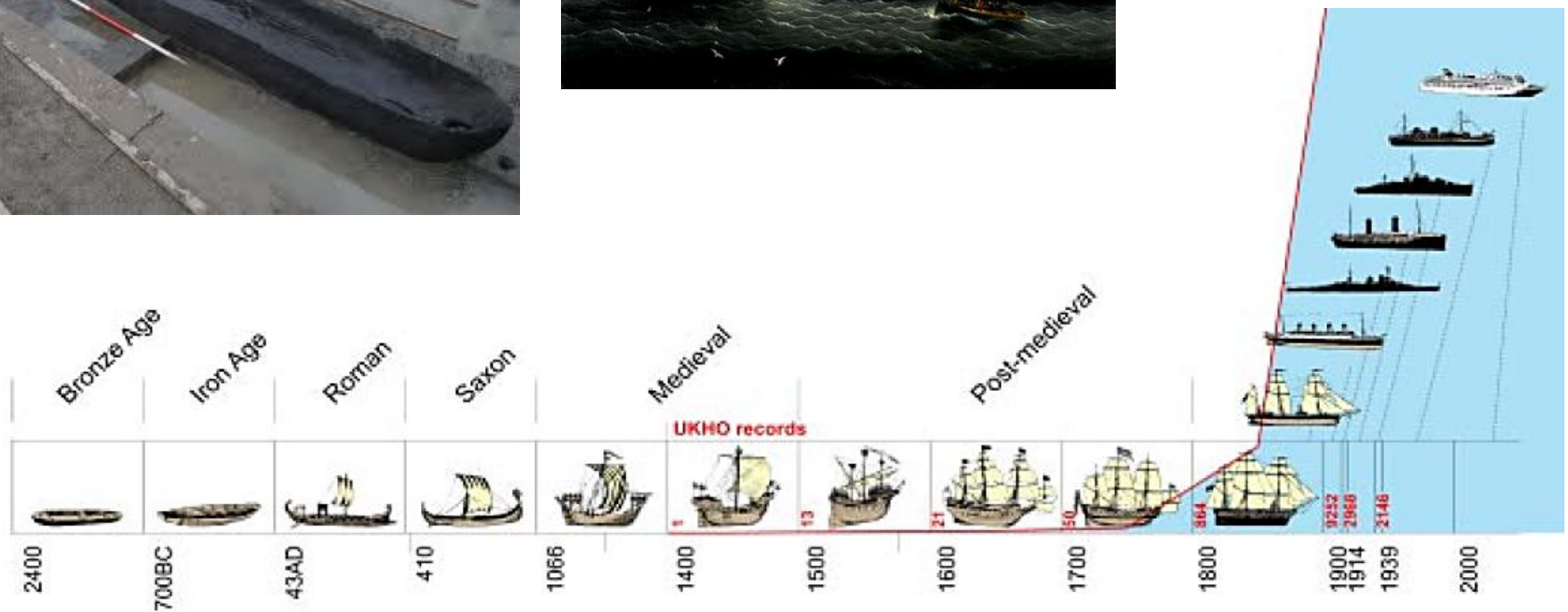

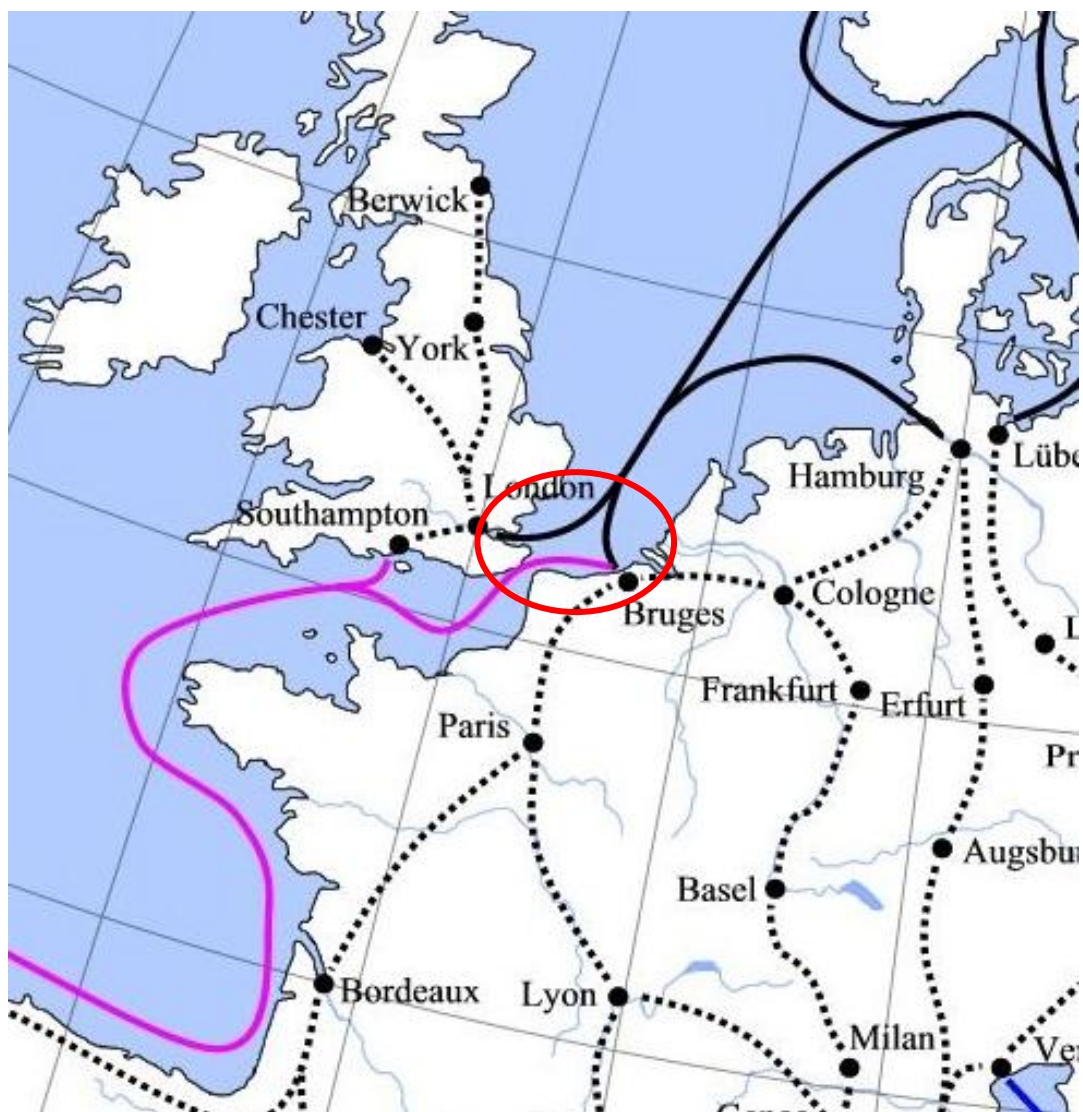
© Simon Fitch & Ben Geary. Image is derived from USGS NED & ETOPO2.

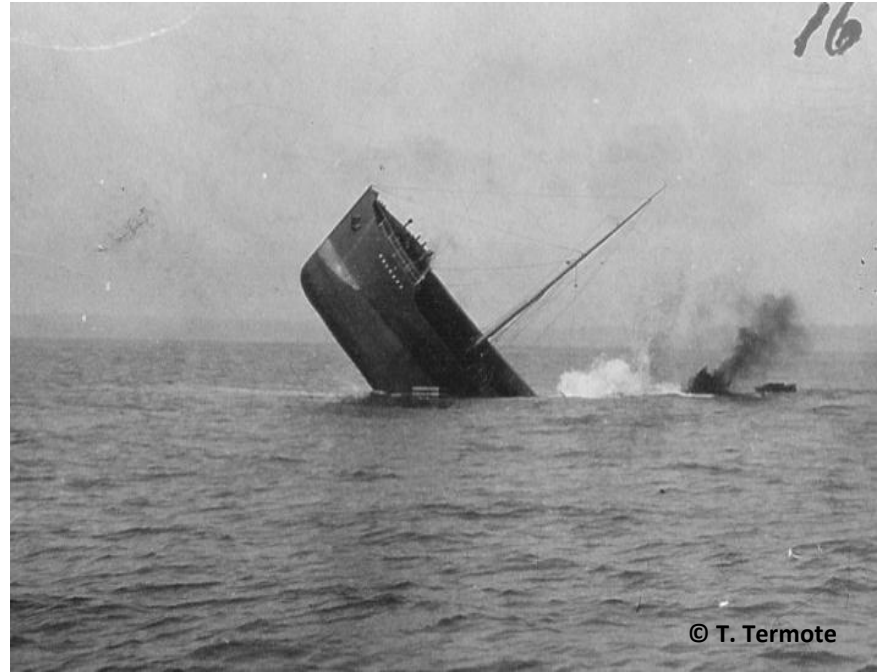

© Google Earth

Scheepvaart

Scheepswrakken

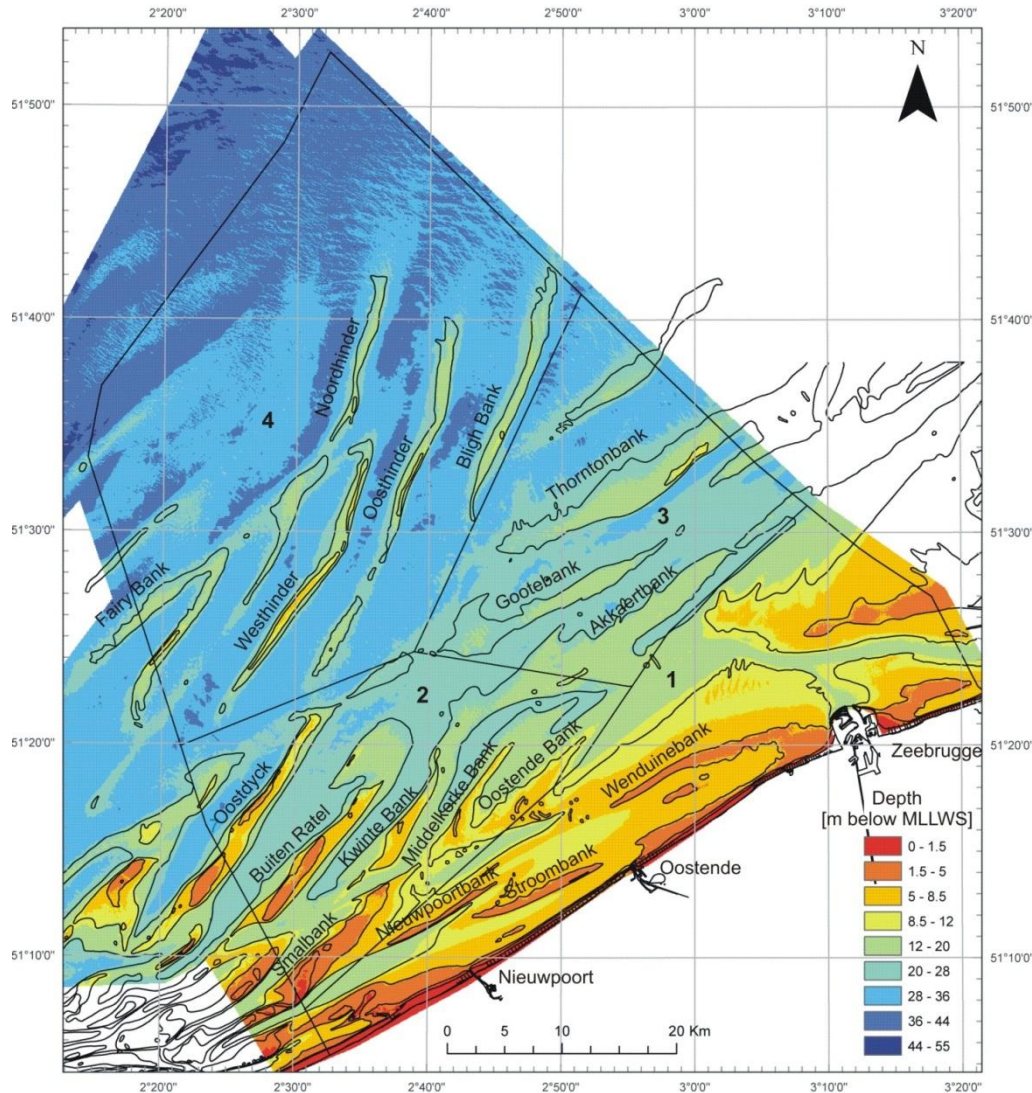
Scheepswrak= Tijdcapsule

Cargo= transport van goederen, mensen, ideeën...

Vaak goede bewaring door waterverzadigde zuurstofarme condities

Belgisch deel van de Noordzee

© Mieke Mathys

Hoeveel wrakken?

Waar gelegen?

Hoe oud?

Geschiedenis?

Nationaliteit?

...

Hydrografische dienst

1894 Hydrografische Dienst van België

Nautische kaarten, getijdentabellen,...

Peilen naar wrakken en wrakresten t.b.h.v. veiligheid scheepvaart

1919 Eerste wrakkenlijst

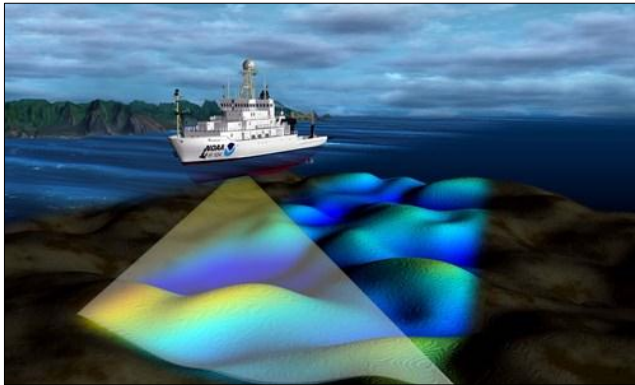
Nieuw gevonden obstructies (vissers, baggeraars, duikers...)

...

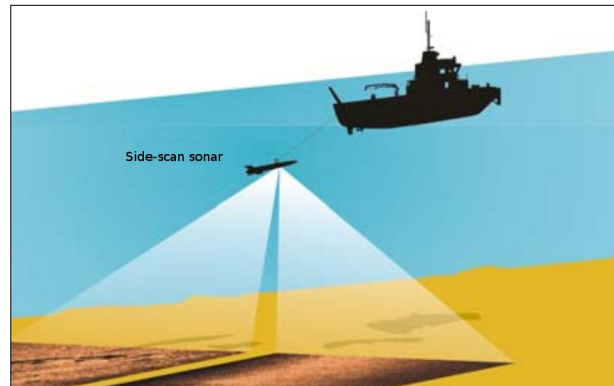
Geofysisch onderzoek

Multibeam sonar

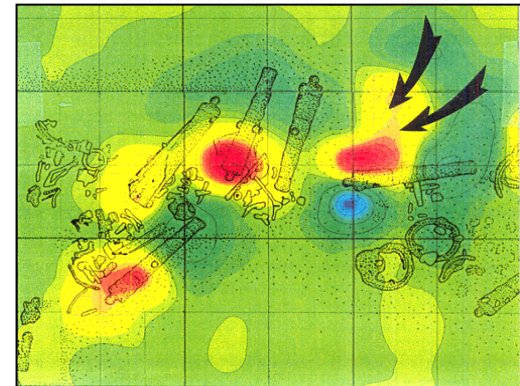
© NOAA, US Dept. of Commerce.

Side scan sonar

© Wessex University

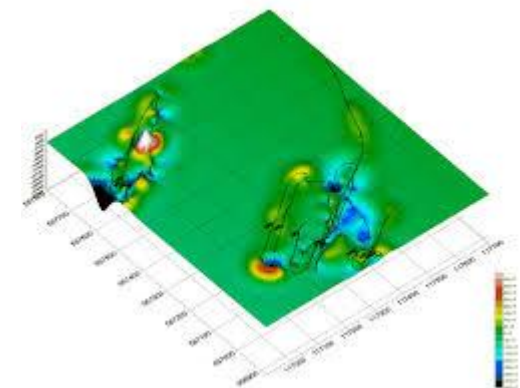
Magnetometer

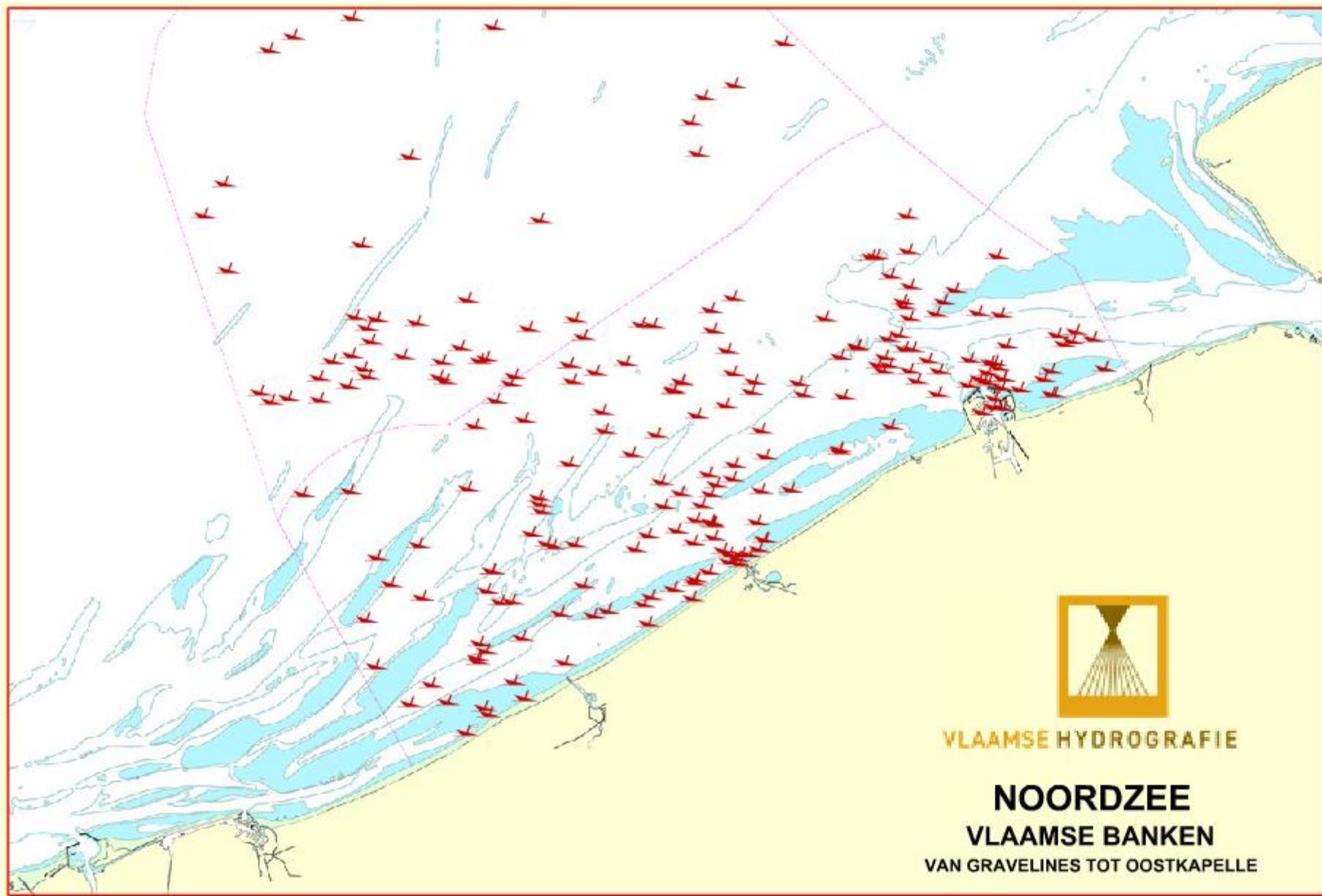

© Onroerend Erfgoed – RV Simon Stevin - 2013

© MDK - Afdeling Kust - Vlaamse Hydrografie

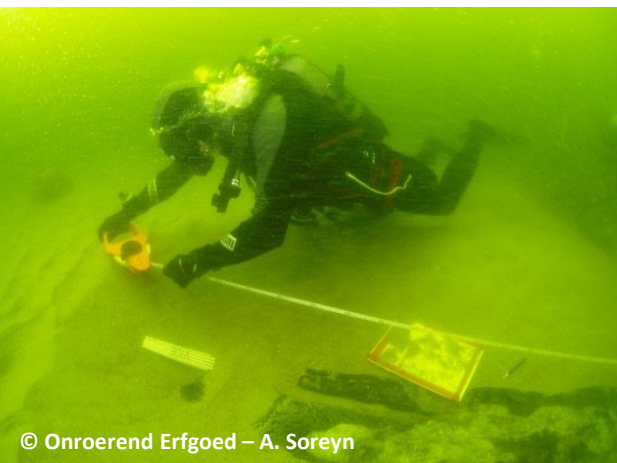
VLAAMSE HYDROGRAFIE

NOORDZEE

VLAAMSE BANKEN

VAN GRAVELINES TOT OOSTKAPELLE

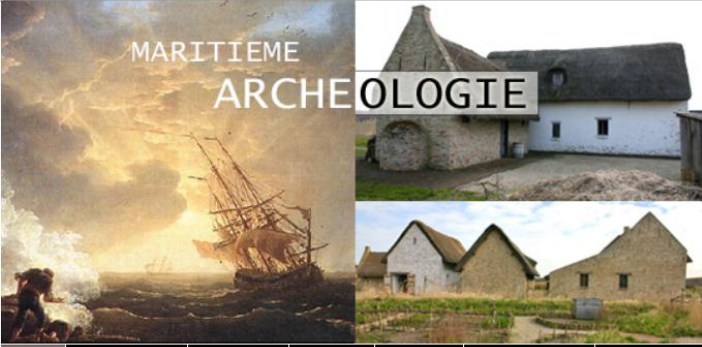
Onderwateronderzoek in de Noordzee

Wrakduikers

(Mah Jong, NATA Noordzee Archeologisch Team Aquarius, Ephyra, Westkust Archeologisch Duikteam, The Last Freedom...)

Onroerend erfgoed (cel Maritieme archeologie 2003)

		U laat geen cookies toe voor deze site. Bijgevolg kan uw taalkeuze en gebruikersnaam niet onthouden worden voor uw volgende bezoek aan deze site.
NEDERLANDS DEUTSCH FRANCAIS ENGLISH WRAKKEN STRUCTUREN ARTEFACTEN WALRAVERSIJDE		
home contacteer ons over ons partners nieuws databank inschrijven		
gebruikersnaam : paswoord : verder paswoord vergeten ?		

Wrakkendatabank

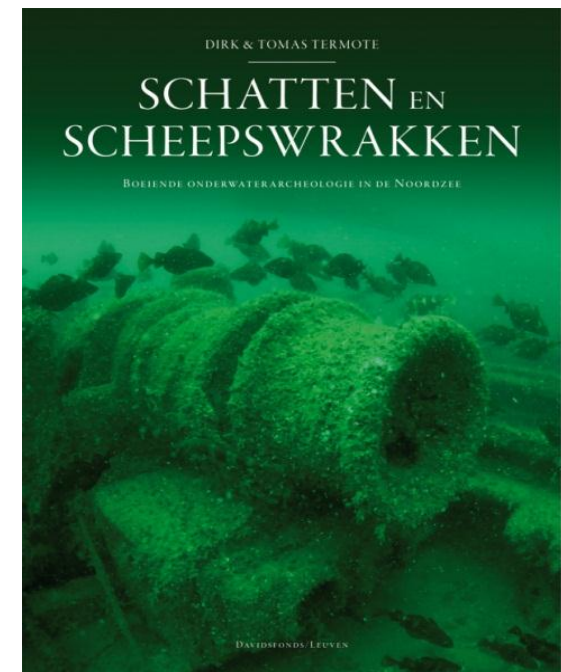

VLAAMSE HYDROGRAFIE

NOORDZEE

VLAAMSE BANKEN

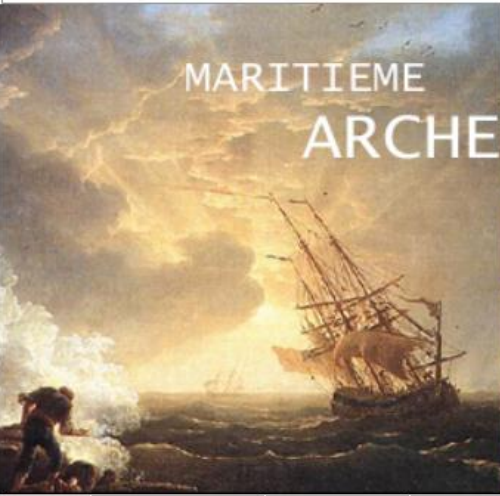
VAN GRAVELINES TOT OOSTKAPELLE

Websites / databanken + publicaties

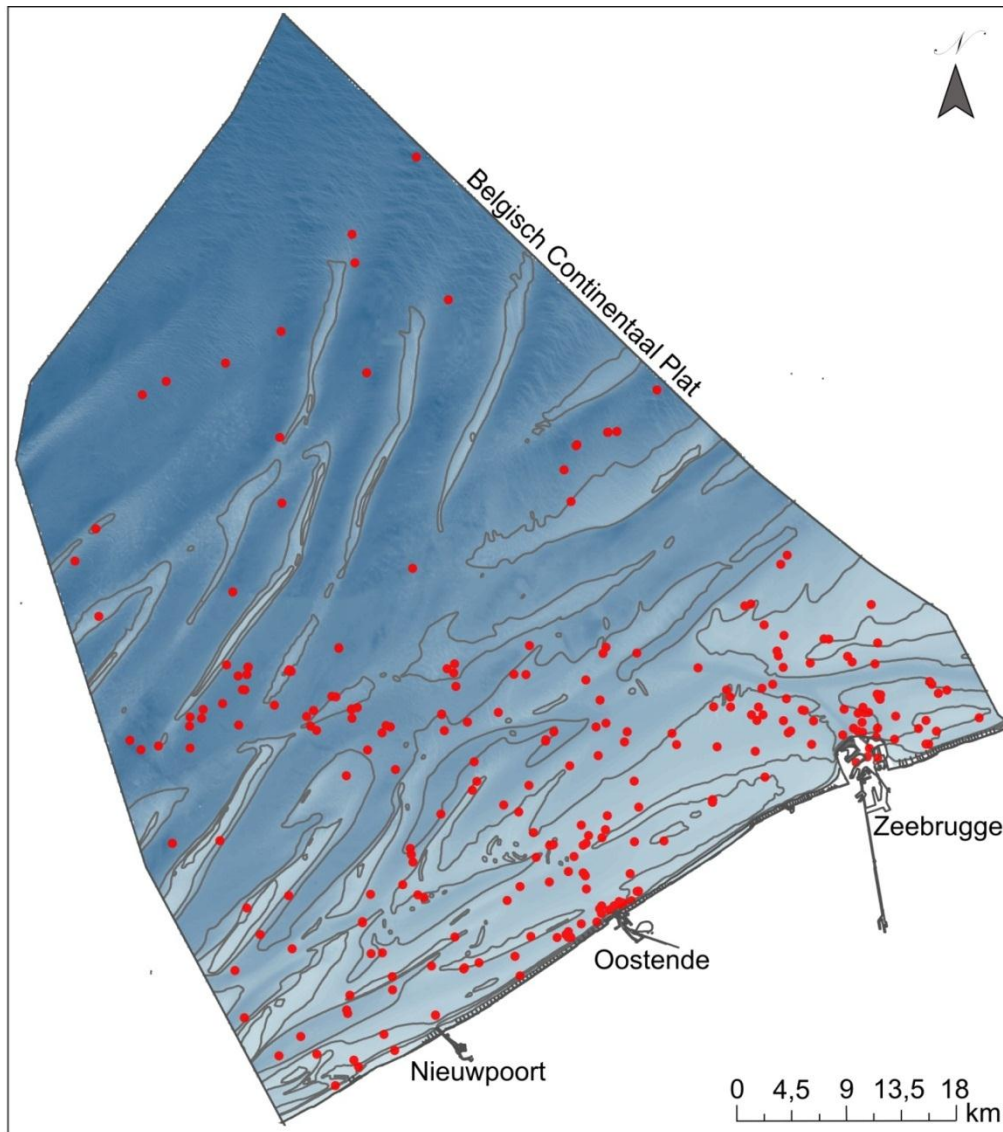
www.wrecksite.eu WRECK SITE				
				
home	wrecks	charts	references	diving/fishing

Onderzoek beschikbare bronnen + updaten/aanvullen eigen databank

		U laat geen cookies toe voor deze site. Bijgevolg kan uw taalkeuze en gebruikersnaam niet onthouden worden voor uw volgende bezoek aan deze site.
NEDERLANDS DEUTSCH FRANCAIS ENGLISH	 WRAKKEN STRUCTUREN ARTEFACTEN WALRAVERSIJDE	
home contacteer ons over ons partners nieuws databank inschrijven		
gebruikersnaam : paswoord : verder paswoord vergeten ?		

www.maritieme-archeologie.be

Hoeveel wrakken?

361 posities

290 scheepswraksites

228 geïdentificeerd

62 niet geïdentificeerd

6 Vliegtuigwrakken

65 andere

Is dit alles?

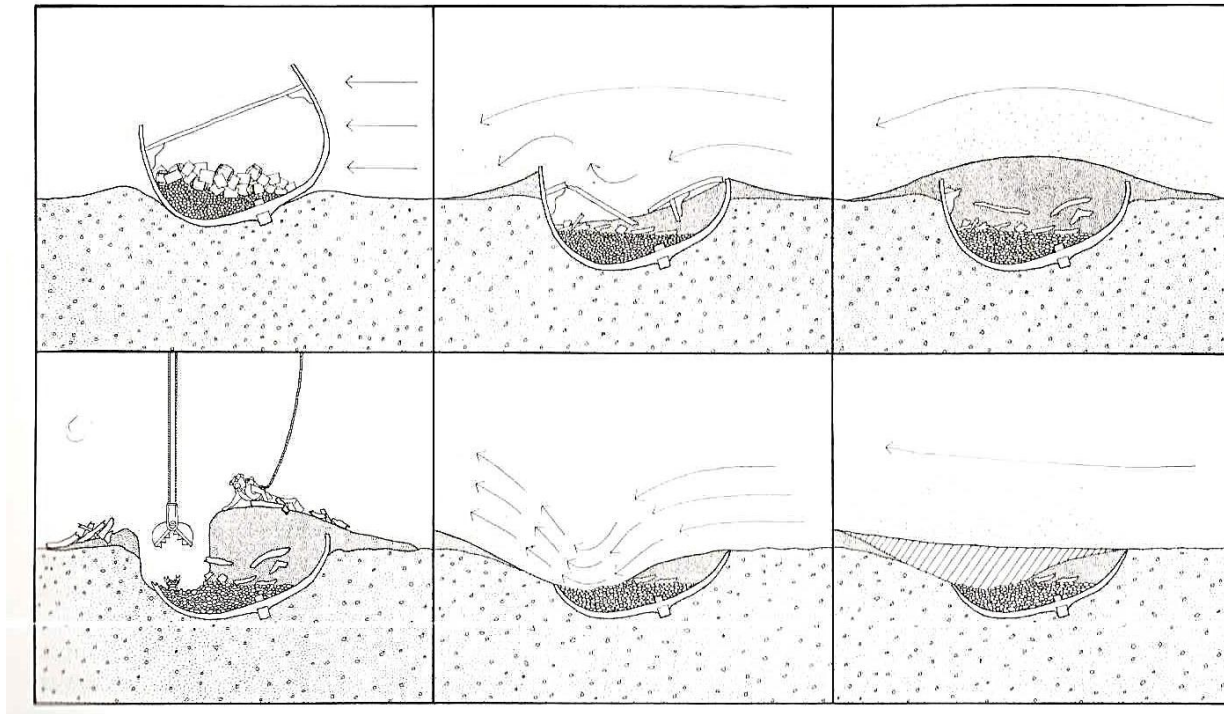
hoogte zeebodem (m TAW)

• scheepswrak

~ zandbanken

Bedreigingen van natuurlijke aard

© Graham Scott

- Erosie (Getijdenstroming, zandtransport...)
- Corrosie & elektrolyse (metalen wrakken)
- Biologische aantasting (vb Paalworm bij houten wrakken)

...

Bedreigingen van menselijke aard

Wrakberging

© Maritieme Toegang – foto's Etienne Rathe

Ouderdom 228 geïdentificeerde scheepswraksites?

16de eeuw 1

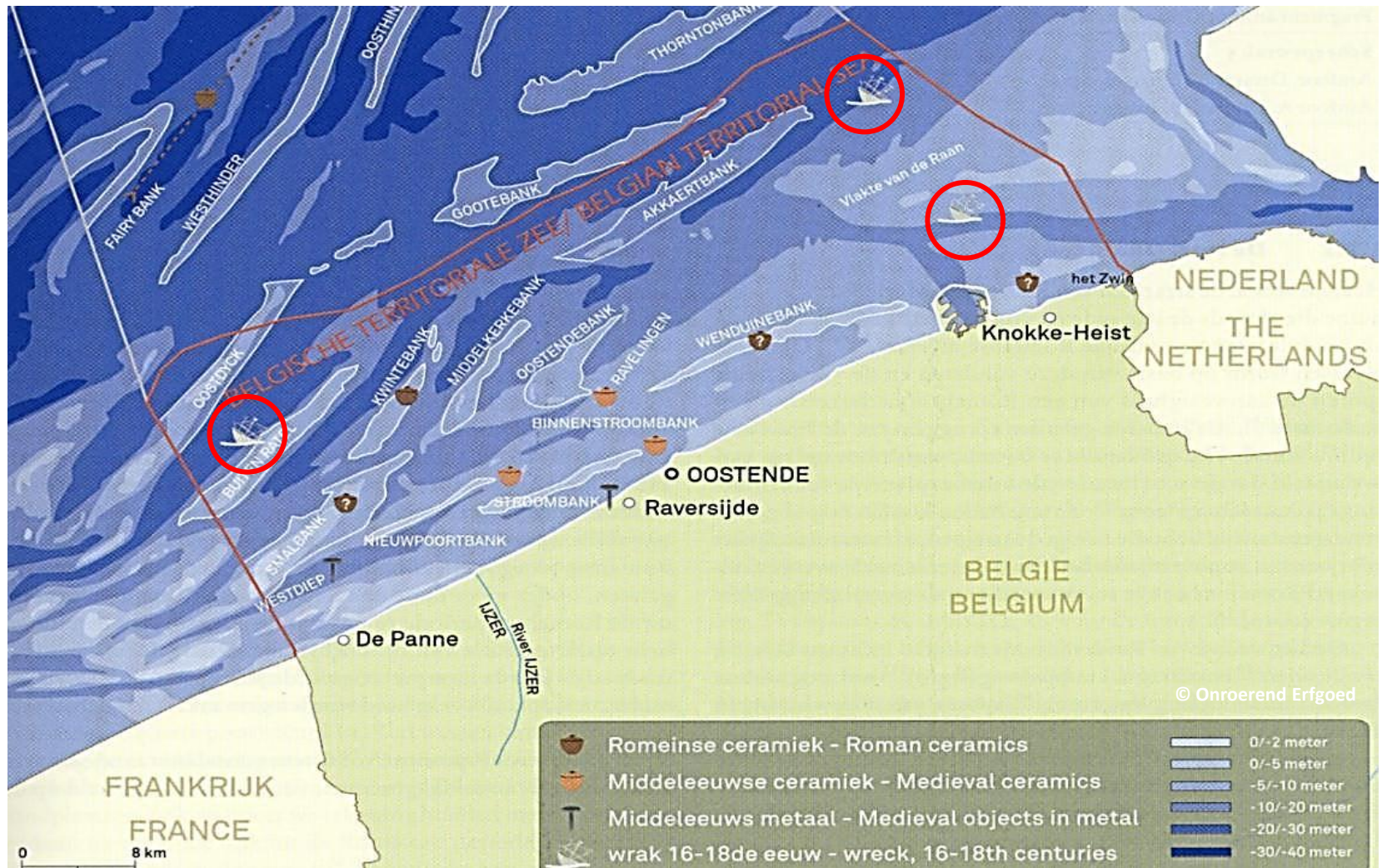
17de eeuw 1

18de eeuw 4

19de eeuw 10

20ste eeuw 212 (> 90%)

In de Belgische territoriale zee zijn drie wraksites gekend die dateren van voor 1800: Zeebrugge-wrak, 't Vliegend Hert, en het Buiten Ratel wrak

Vroeg 16de-eeuws Zeebrugge-wrak

© Onroerend Erfgoed – foto Hans Denis

© Onroerend Erfgoed – foto Hans Denis

© Onroerend Erfgoed – foto Hans Denis

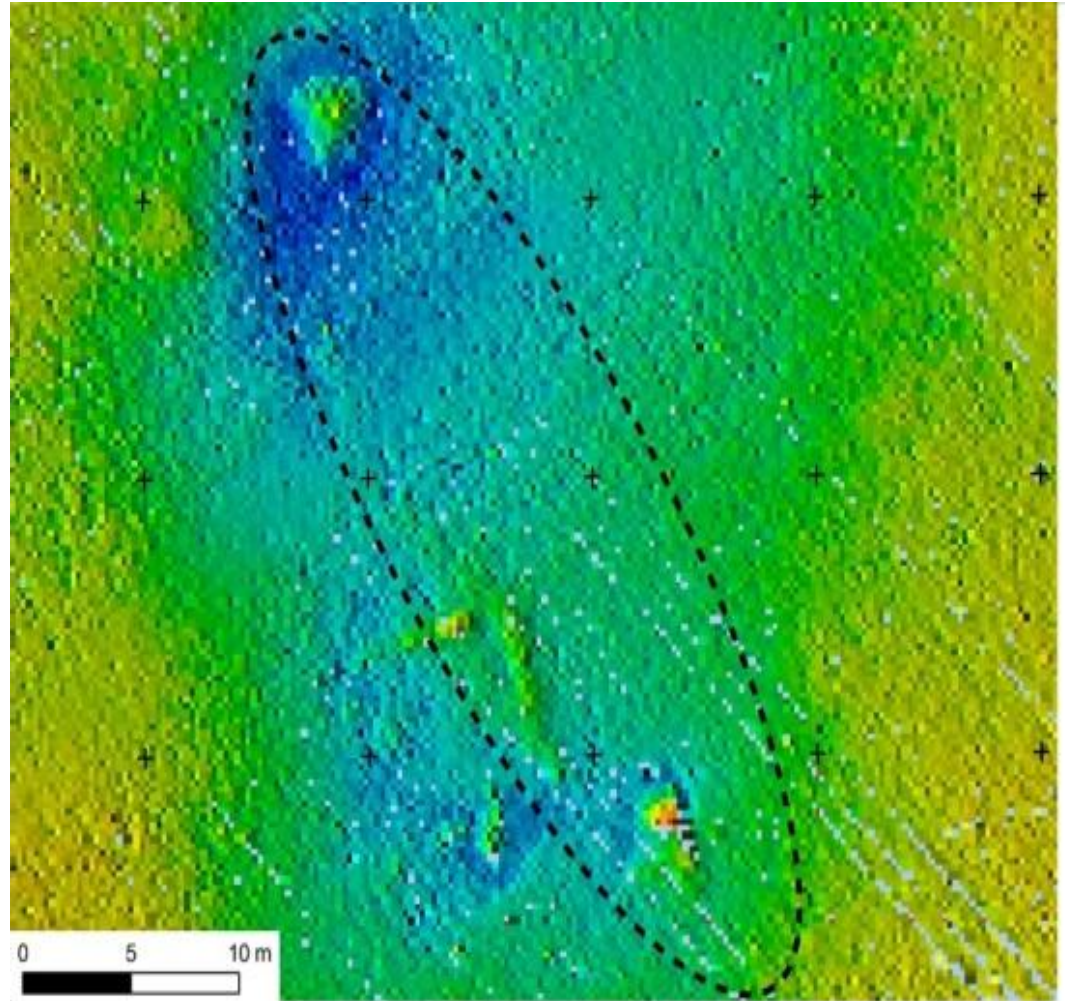

© Onroerend Erfgoed – foto Hans Denis

18de-eeuws VOC schip 't Vliegend Hert

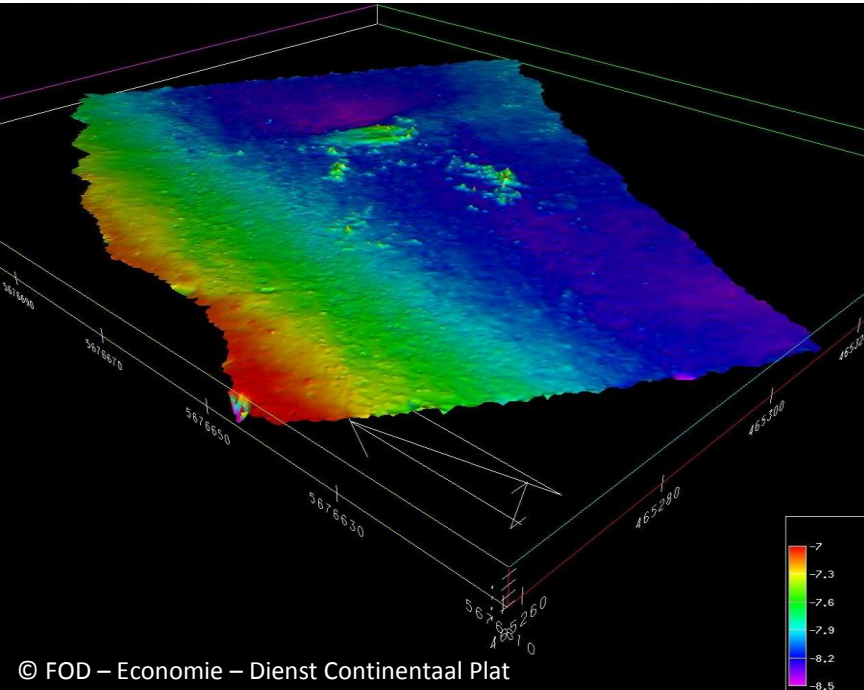

<http://www.genealogie-bakker.nl/histories/vliegendhert.php>

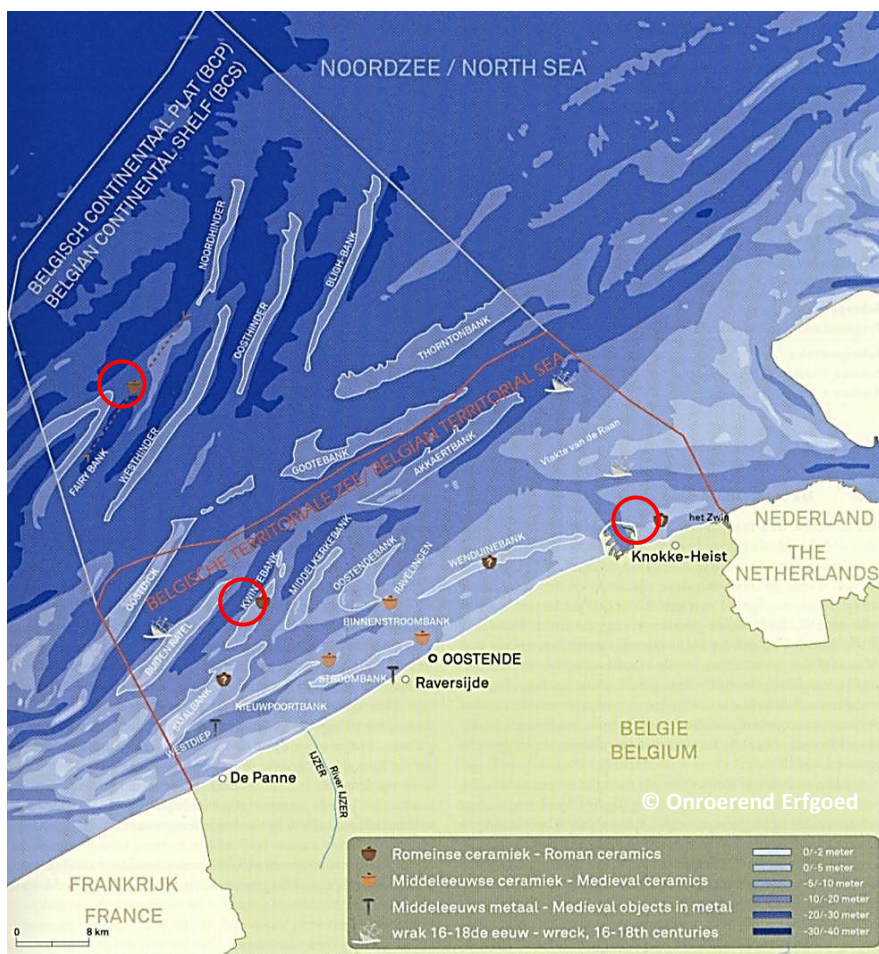

© MDK - Afdeling Kust - Vlaamse Hydrografie

18de-eeuws scheepswrak op de Buiten Ratel

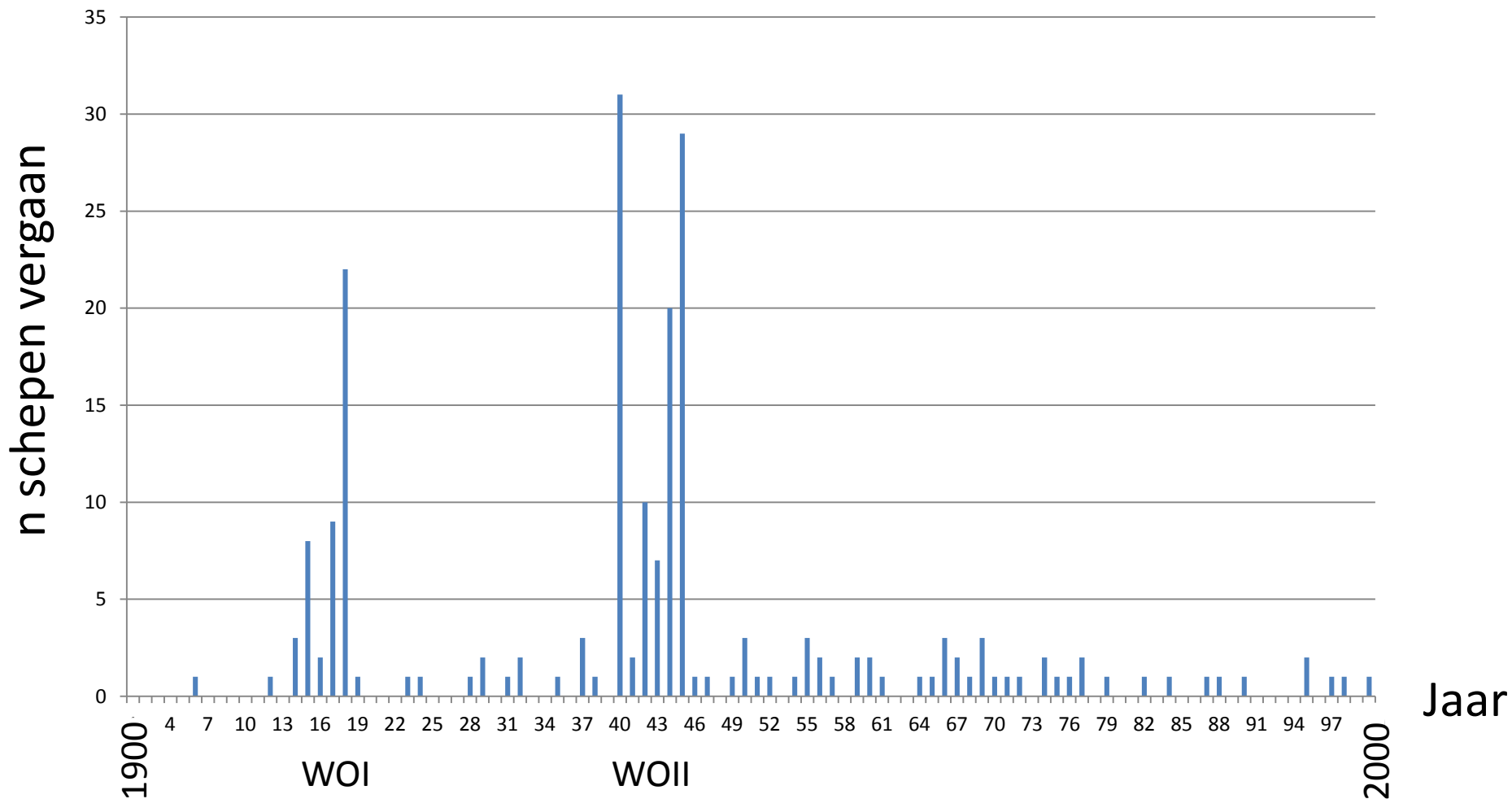

Scheepswrakken uit de Romeinse periode ?

20ste-eeuwse wrakken

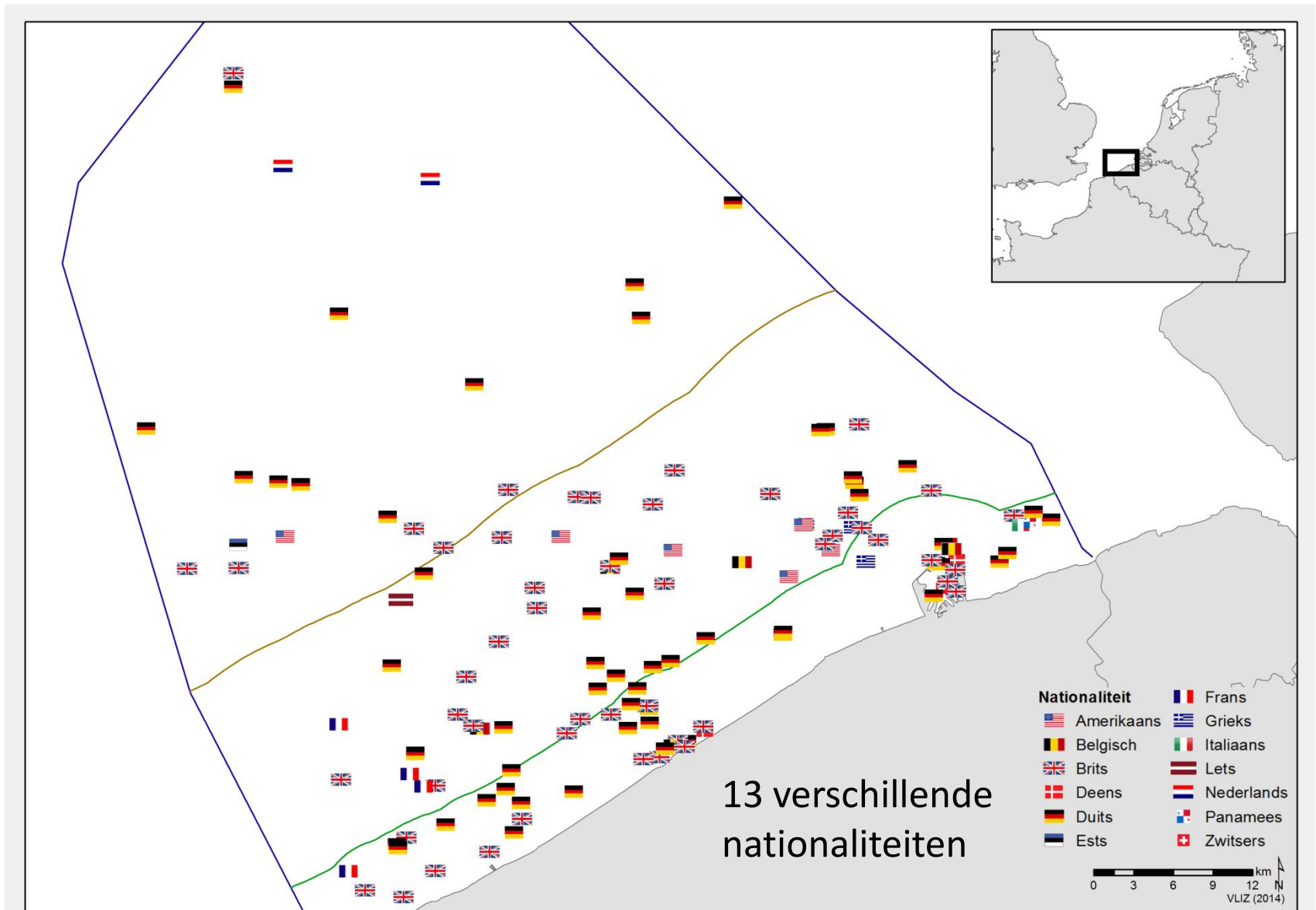
Merendeel WOI en WOII

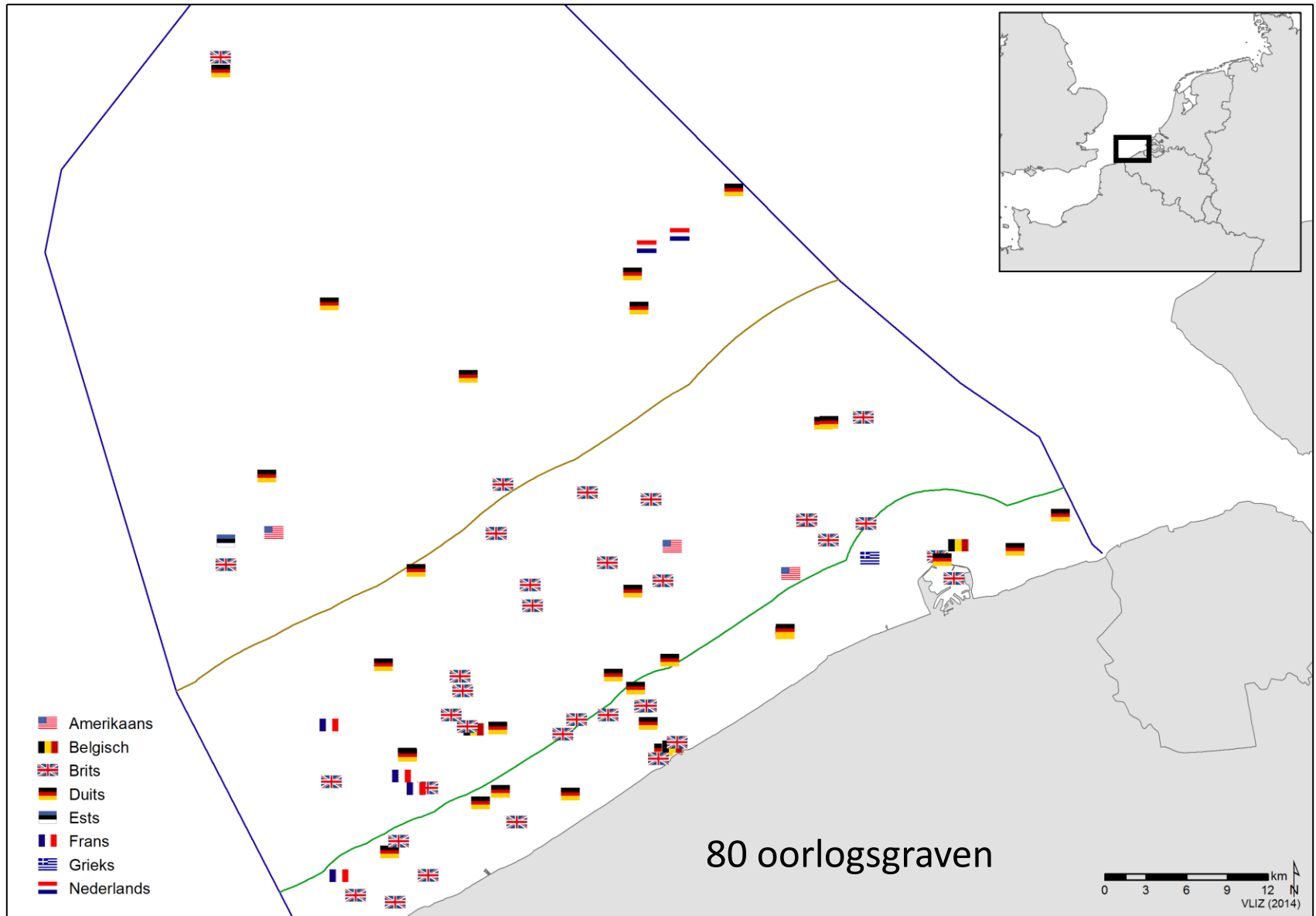
20ste eeuw

212ex. waarvan 140 WOI+WOII

Nationaliteit WOI + WOII wrakken

Oorlogsgraven WOI + WOII wrakken

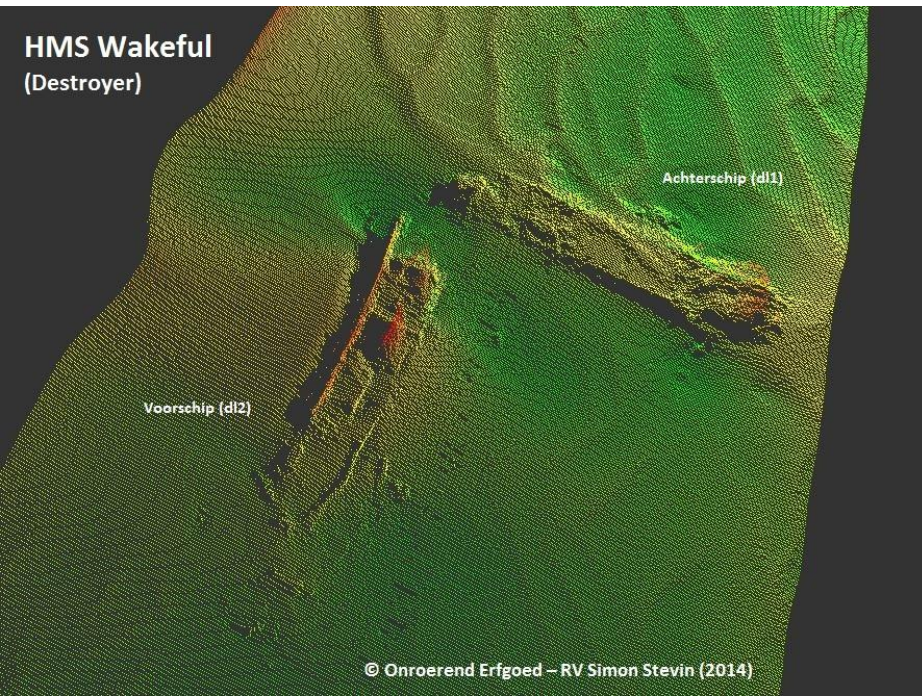
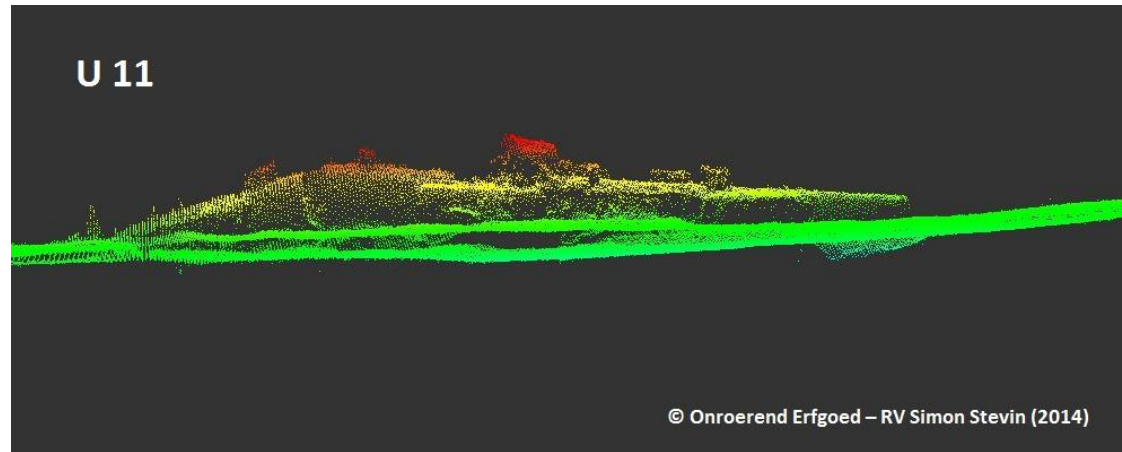
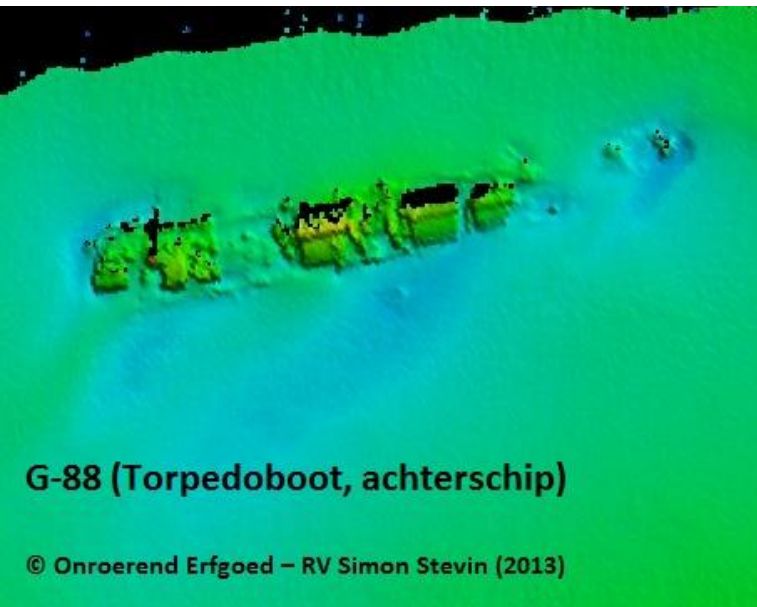

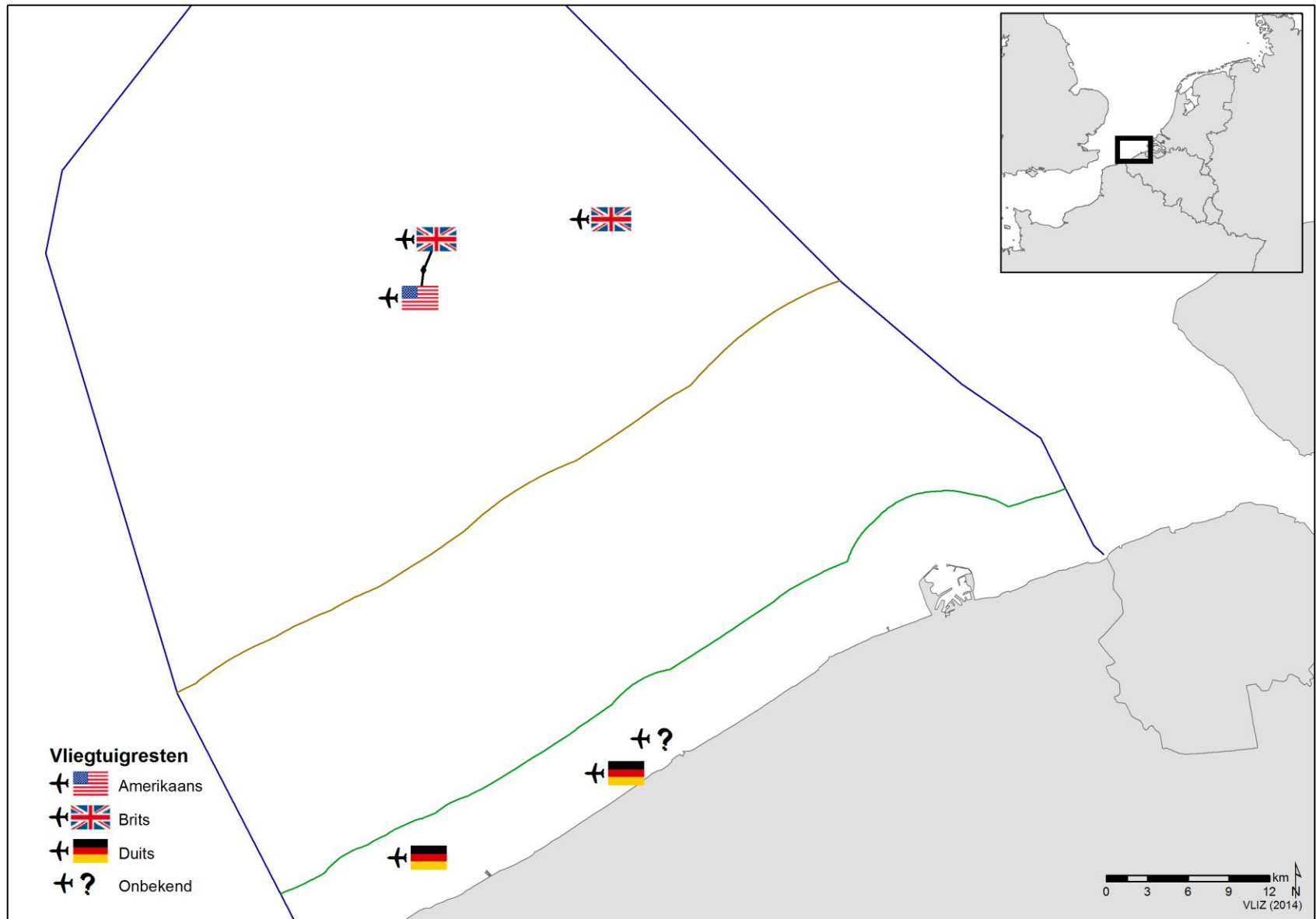
Duitse WO I U-Boot wrakken

Multibeam Sonarbeelden van wrakken uit WOI en WOII

6 Vliegtuigresten

Vondstmelding vliegtuigonderdelen Opgebaggerd ten NW van de Oosthinderbank

WWII Propellor Type "Hamilton Standard"

WWII North American B-25 Mitchell

© foto Cynrik De Decker

2 verschillende wraksites!

62 niet geïdentificeerde wrakken

&

65 “andere” waarover weinig bekend is?

Onbekend maakt Onbemind

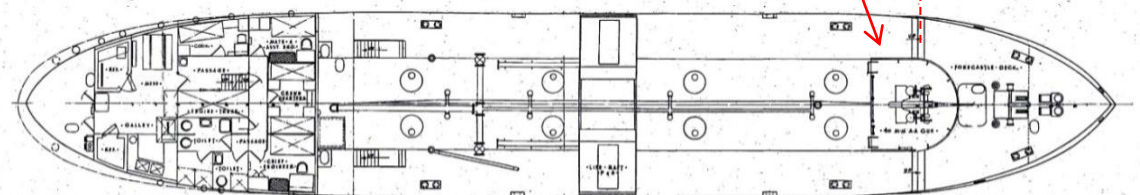
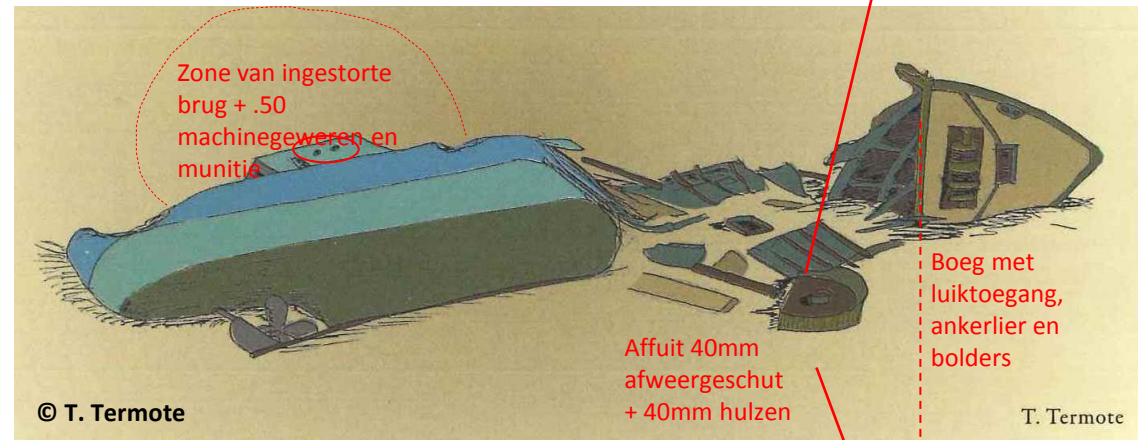
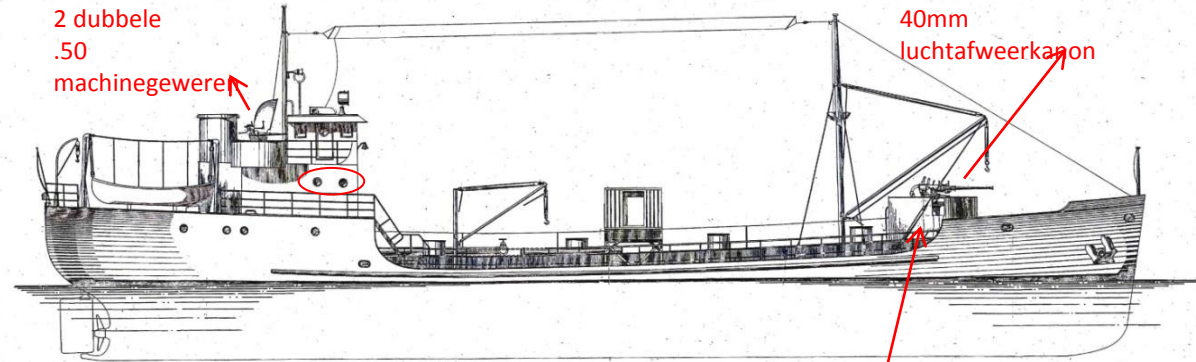
Duikers

Hans Van Holderbeke
Gert Van Vuchelen
Dirk Eekelers

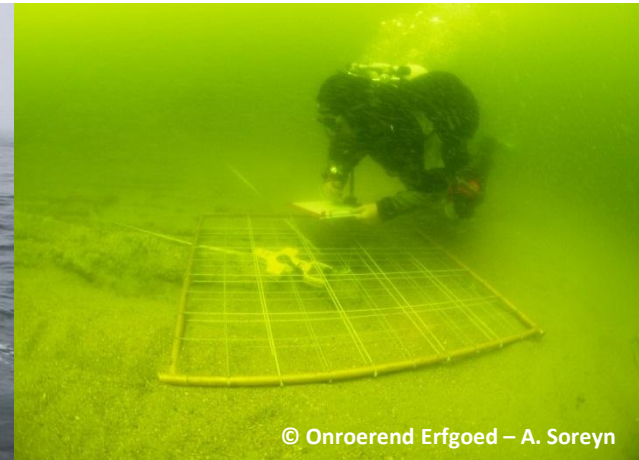
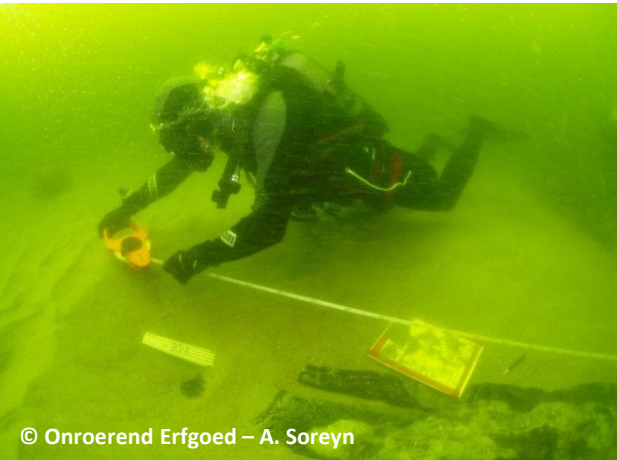
Identificatie van het
scheepswrak B122/229a

als de

US Army Tanker Y-17

Onderwateronderzoek in de Noordzee

Weersomstandigheden (wind, golven...)

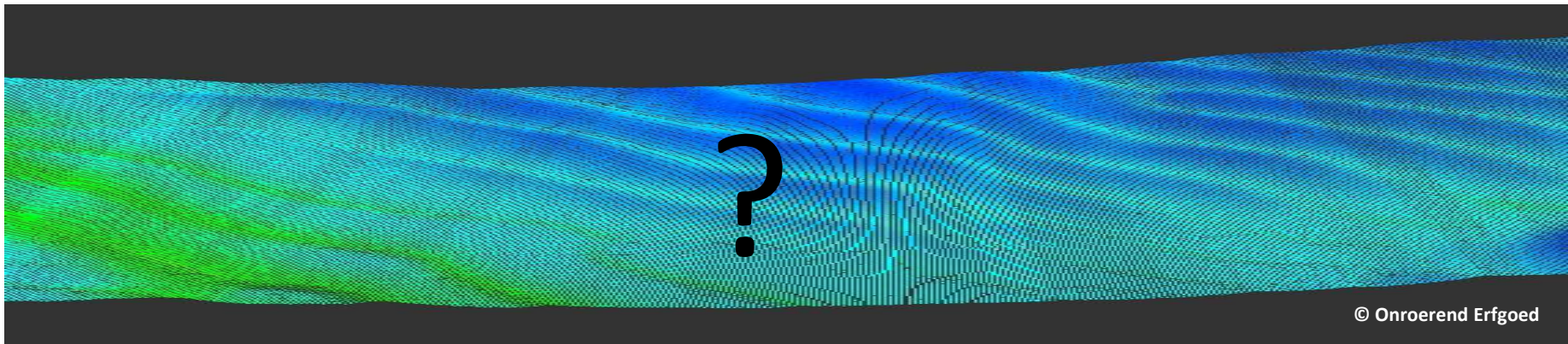
Stroming (getijden)

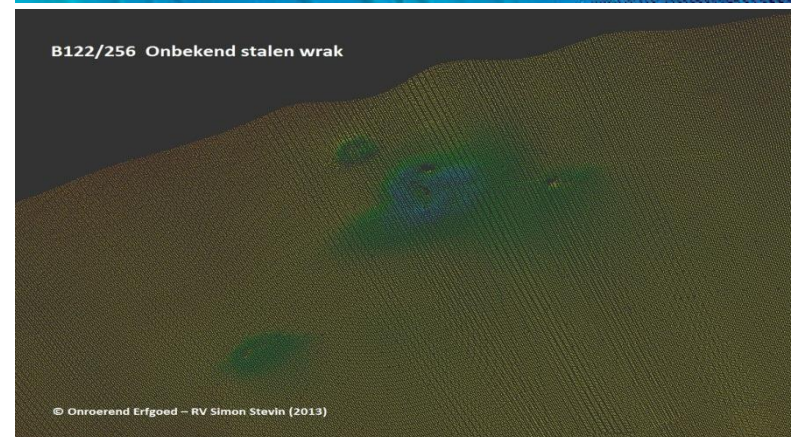
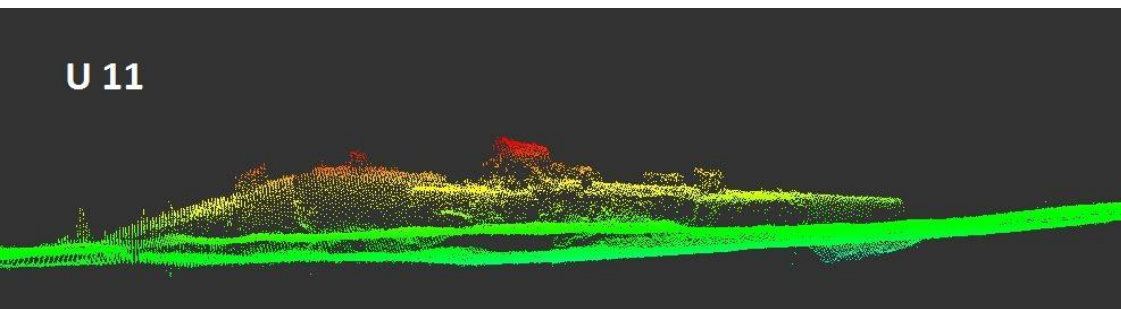
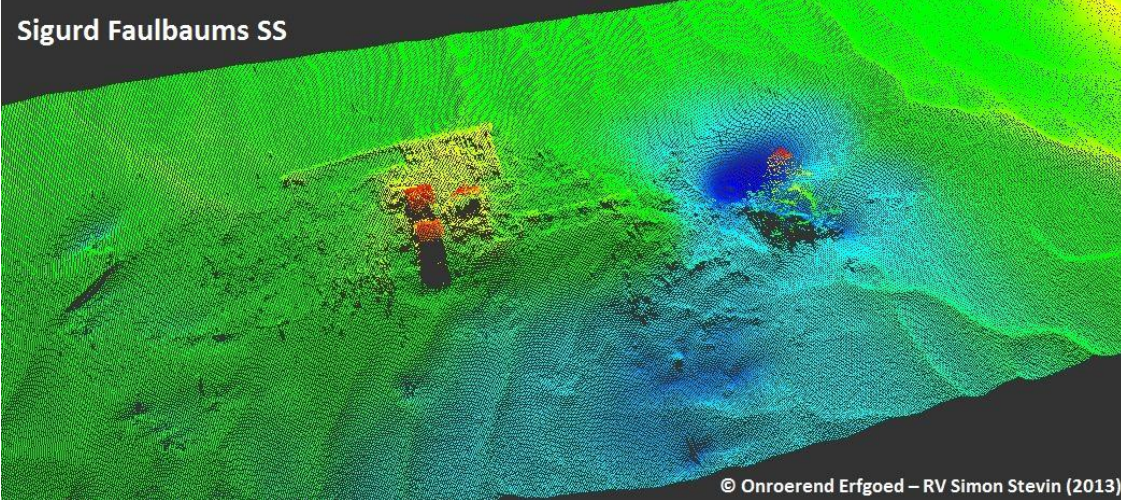
Troebel water

Verzande sites

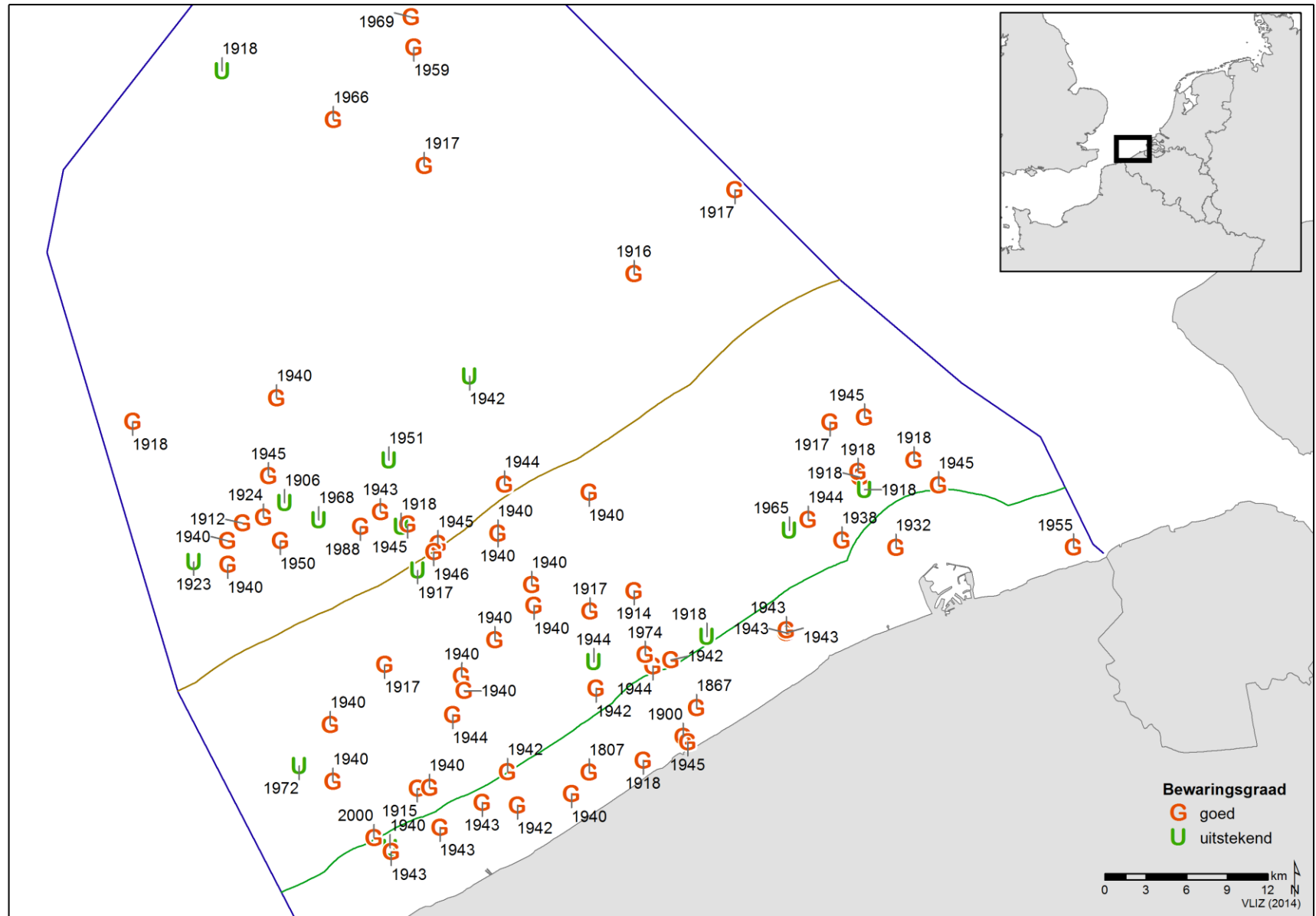
...

Multibeam surveys RV Simon Stevin

Graad van bewaring

Nieuwe wetgeving België

2013

Juni 2014

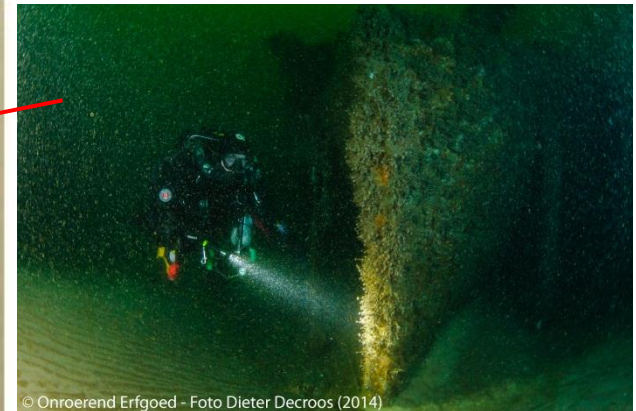
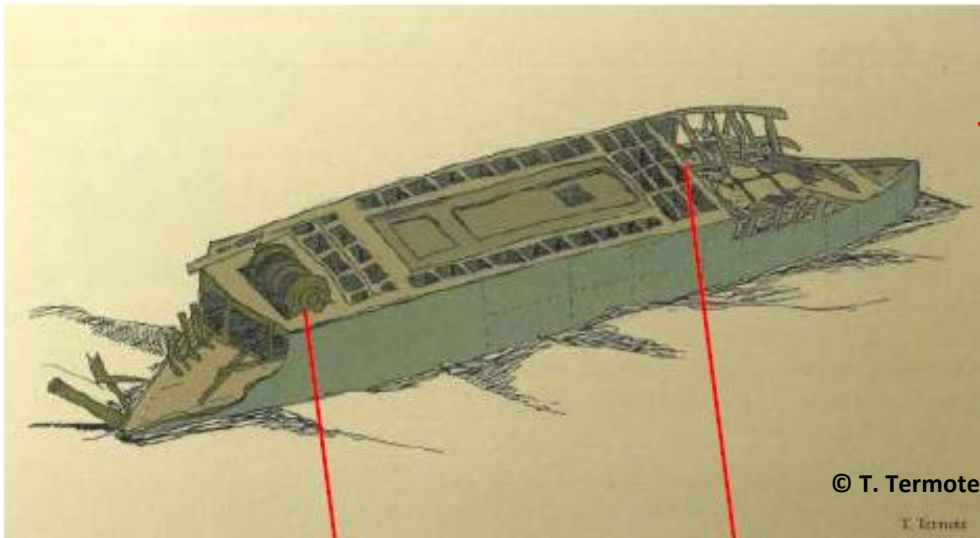
UNESCO 2001 Conventie

**Wet betreffende bescherming
van het
Cultureel Erfgoed Onderwater**

- Sinds de in werking treding van de nieuwe wet op de bescherming van het cultureel erfgoed onder water (1 juni 2014) hebben reeds twee wraksites erfgoedstatus gekregen: de West-Hinder en de HMS Wakeful.

West-Hinder: Belgisch lichtschip gezonken in 1913, ligt op Belgisch continentaal plat

West-Hinder

HMS Wakeful

HMS Wakeful, een Britse destroyer die zinkte tijdens de evacuatie van Dunkerque in mei 1940. De site ligt in de Belgische territoriale zee en bij het zinken verloren ongeveer 700 personen het leven: een oorlogsgraf.

EINDE

Vragen, opmerkingen, discussie